

Dostavba proluky (Na Zatlance, Ostrovského)

Diplomová práce

Zuzana Kožinová
Ateliér Sedlák

FA ČVUT
LS 2019-2020

Dostavba proluky (Na Zatlance, Ostrovského)

Diplomová práce

Ateliér Jana Sedláka
Ústav navrhování III

vedoucí práce
Ing. arch. Jan Sedlák

odborný asistent
Ing. arch. Ivan Hnízdil

FA ČVUT
LS 2019-2020

Obsah

Úvod

Zadání
Prohlášení autora

Analytická část

Lokalita
Analytické mapy
Fotodokumentace
Historický vývoj
Místo

Návrh

Koncept
Průvodní zpráva
Byty
Širší vztahy
Situace
Půdorysy
Řezy
Pohledy
Detail
Vizualizace z nadhledu
Vizualizace z pohledu člověka

Závěr

Zdroje

Úvod

Tématem diplomové práce jsou bytové domy v zadané proluce na křížení ulic Na Zatlance a Ostrovského na Smíchově. Tématem je zpracování návrhu od urbánního celku velikosti domovního bloku do detailu bytového domu.

Cílem diplomové práce je vhodné doplnění městské struktury.

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: *Zuzana Kořínová*

datum narození: *24.1.1996*

akademický rok / semestr: *2019 - 2020 / letní semestr*

obor: *architektura a urbanismus*

ústav: *15129 Ústav navrhování III*

vedoucí diplomové práce: *Ing. arch. Jan Sedláček*

téma diplomové práce: *Dostavba proluky (na Kaslance, Ostrvorského)*
viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Dostavba proluky na Prave 5 - ohraničena ulicemi na Kaslance a Ostrvorského. Cílem projektu je vhodně doplnit městskou strukturu.

2/ Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Stavební program vychází ze územního plánu, který určuje území jako všeobecně obytné.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

širší úvahy (1:1000 - 1:2000); situace (1:200 - 1:500); pohledy, řezy a půdorysy podstatné pro objasnění principu (1:100 - 1:200); detail (dle dohody); vizualizace (nadhledová a na úrovni chodce)

Měřítko a výstupy mohou být přizpůsobeny dobré čitelnosti návrhu.

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

*model
portfolio
CD
plakát*

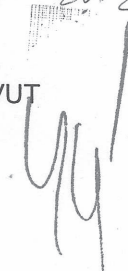
Datum a podpis studenta *20.2.2020 Kořínová*

Datum a podpis vedoucího DP

20.2.2020

Datum a podpis děkana FA ČVUT

10.3.2020

registrováno studijním oddělením dne

10.3.2020

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE**FAKULTA ARCHITEKTURY**

AUTOR, DIPLOMANT: ZUZANA KOŽINOVÁ
AR 2019/2020, ZS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
(ČJ) DOSTAVBA PROLUKY (NA ZATLANCE, OSTROVSKÉHO)

(AJ) COMPLETION OF VACANT LOT (NA ZATLANCE, OSTROVSKÉHO)

JAZYK PRÁCE: ČESKÝ

Vedoucí práce: Ing. arch. Jan Sedlák **Ústav:** 15129 Ústav navrhování III

Oponent práce:

Klíčová slova (česká): Bytový dům, Smíchov, dostavba proluky, Mrázovka

Anotace (česká): Dostavba proluky definované ulicemi Na Zatlance, Ostrovského a Astlova. Dostavovanými objekty jsou bytové domy.

Anotace (anglická): Completion of vacant lot defined by streets Na Zatlance, Ostrovského and Astlova. Designed objects are residential buildings.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou prací vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 29. 5. 2020

podpis autora-diplomanta

Kožinová

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolio a CD.

Analytická část

Lokalita

Řešené území v rámci Prahy
1 : 50 000
(Zdroj: Geoportalpraha.cz)

Řešené území v rámci Smíchova
1 : 10 000
(Zdroj: Geoportalpraha.cz)

Okolí - terén - stav

Řešené území proluky se nachází na katastrálním území Smíchov (Praha 5), na křížení ulic Na Zatlance a Ostrovského. Nalézá se na rozhraní města a parku. Jižní a východní strana území s nárožím na křížení ulic se otáčí na stávající zástavbu domovních bloků. Ze severu se území otevírá ke kopci Mrázovka s parkem a se zahrádkářskou osadou, pod kterým vede tunel Mrázovka. Při patě kopce je lokální biokoridor ÚSES, který pro území určuje zastavitelnou plochu. Z východní strany území je terénní rozdíl kopce k ulici Na Zatlance řešen vysokou zdí z kyklopského zdiva. Na západní straně navazuje na novou zástavbu.

Ulice Ostrovského se mírně zvedá od křížení s ulicí Na Zatlance a tvoří výškový rozdíl 1 metr. Samotné území má výškový rozdíl 3 metry v zastavitelné ploše, v severní části se pak terén strmě zvedá k parku Mrázovka.

Řešené území je v současnosti v pronájmu a nalezneme zde placené parkoviště. Vlastníkem je několik let developerská společnost CENTRAL GROUP, která v nedaleké ulici U Nikolajky v roce 2014 dokončil developerský projekt Nová Nikolajka, který u místních obyvatel vyvolal vlnu protestů. Na řešeném území bylo také několik pokusů o získání územního rozhodnutí pro stavbu bytového domu, ale ze strany obyvatel okolních domů byl v tomto případě každý pokus odvrácen.

Vlastní řešené území
1 : 2 000
(Zdroj: Geoportalpraha.cz)

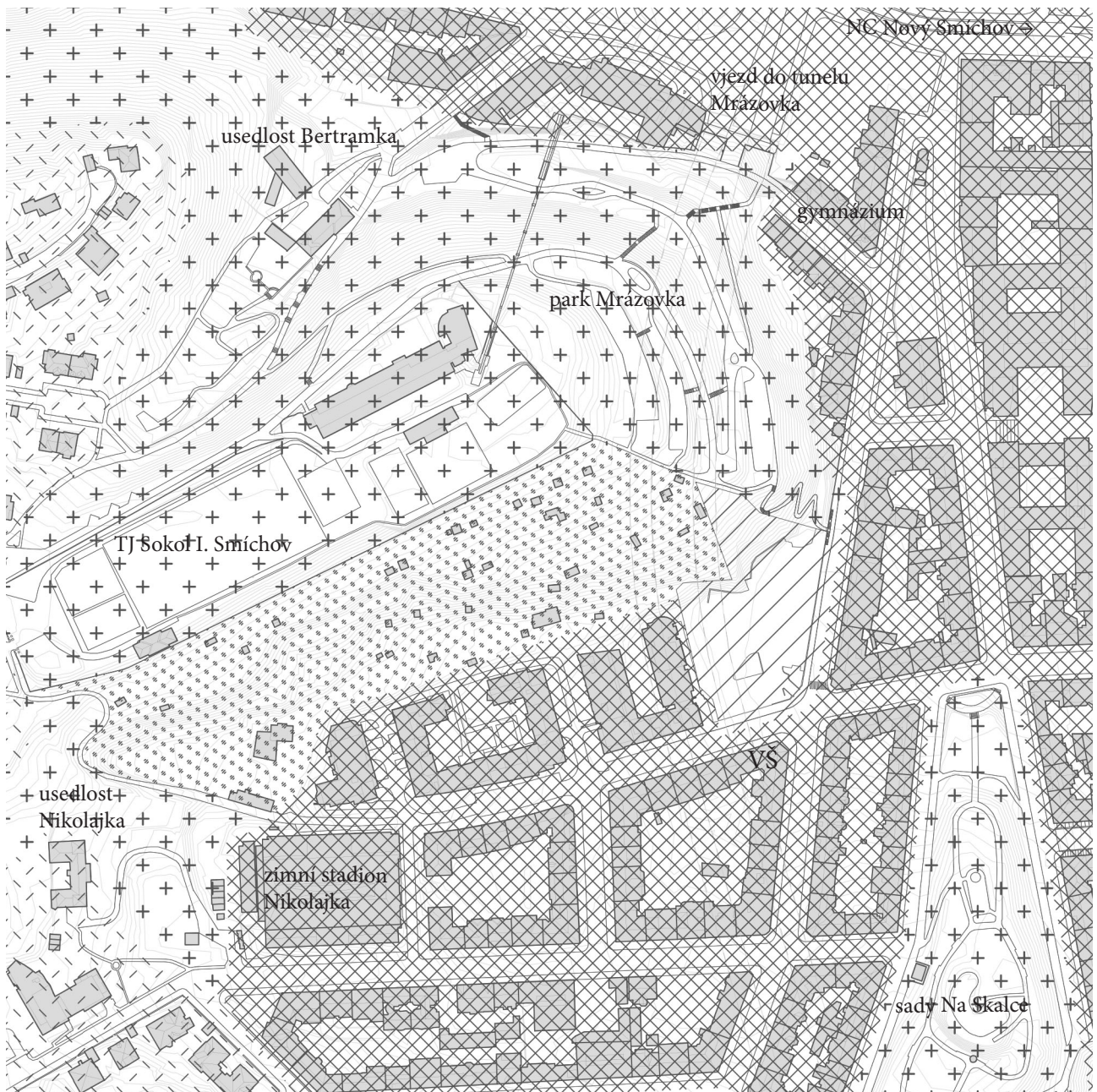
Analytické mapy

Charakter okolí - doprava - zeleň

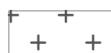
Řešené území je poutavé svým umístěním na rozhraní město/park, klasická bloková zástavba / rodinné vily a usedlosti. V dochozí vzdálenosti od řešeného území se nachází jádro čtvrti Smíchov s NC Nový Smíchov a stanicí metra Anděl. To zajišťuje nadstandardní občanskou vybavenost. V okolí se nachází MŠ, ZŠ, VŠ, zdravotní zařízení, zimní stadion a další sportoviště, obchody, stravovací zařízení, park atd.).

Dopravní dostupnost území je velmi dobrá, v dochozí vzdálenosti se nachází stanice metra Anděl nebo autobusová zastávka Santoška, které zajišťují napojení s městem hromadnou dopravou. Pro automobilovou dopravu je výhodou rychlé napojení na Městský okruh, ovšem část Městského okruhu (tunel Mrázovka) vede pod západní částí území, což přináší komplikace pro výstavbu na pozemku.

Řešené území ze severní strany navazuje na park Mrázovka se sportovišti TJ Sokol I. Smíchov a dětskými hřišti. V dochozí vzdálenosti jsou také sady Na Skalce či zahrada Santoška.

bloková zástavba

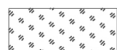
park, zeleň

řešené území

vilová zástavba

zahrádkářská osada

Charakter okolí
1 : 3 500

— Městský okruh

— významná ulice

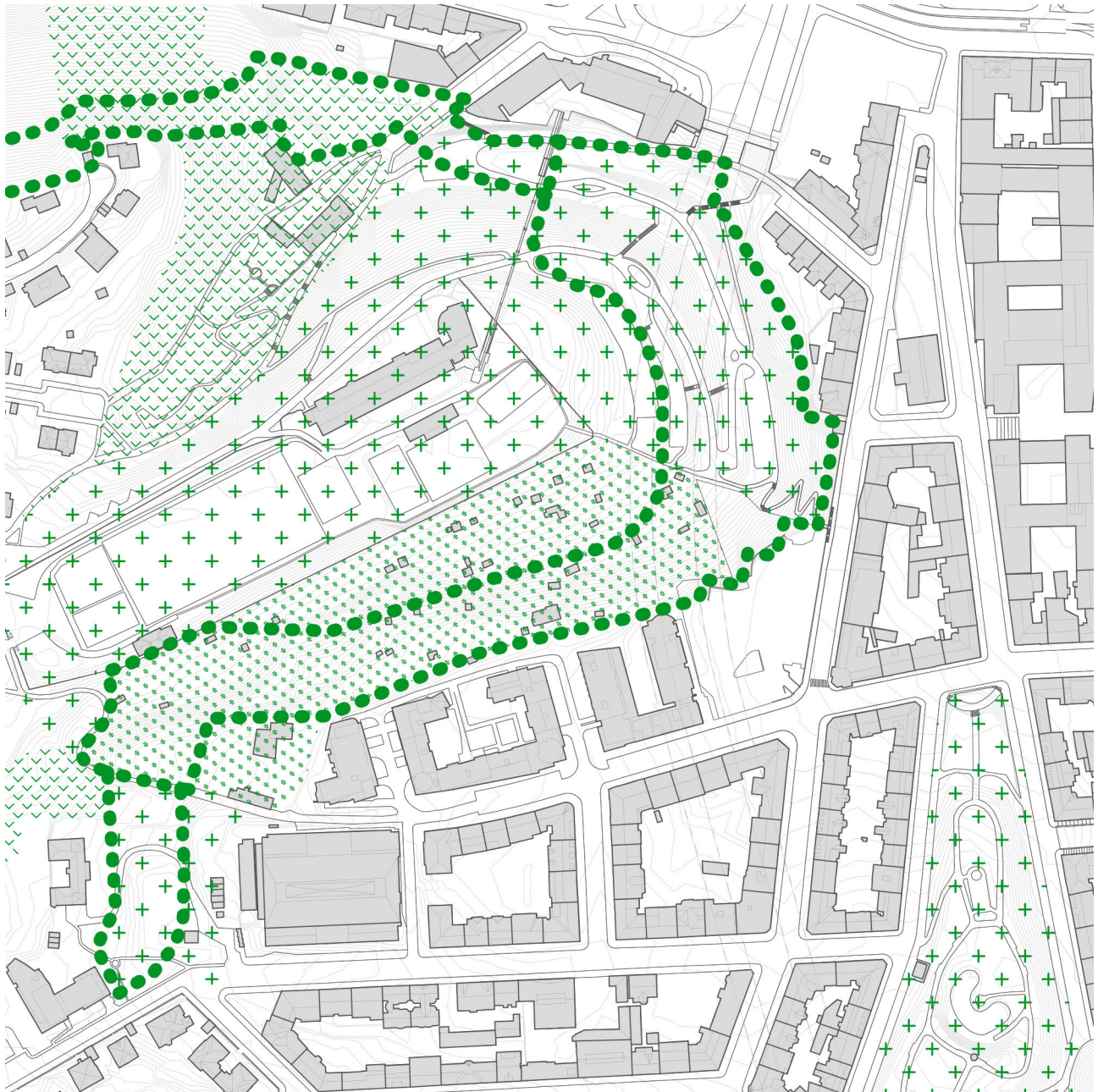
- - - - - pěší cesta

●●●●● tunel Mrázovka

— lokální ulice

○ autobusová zastávka

Doprava
1 : 3 500

 park

 zahrada

 zahrádkářská osada

 ÚSES

Zeleň
1 : 3 500

Fotodokumentace

Řešené území

Ulice

Detail

Historický vývoj

Smíchov

První zmínky o Smíchově pochází ze 13. století. K roku 1292 je Smíchov znám v souvislosti s korunovační hostinou krále Václava II. V první polovině 14. století byl králem Janem Lucemburským založen klášter a kostel Panny Marie. Smíchovskou krajinu výrazně ovlivnil jeho syn Karel IV., který zde dal založit vinice. V 15. století byla převážná část území v majetku církve. Po husitských válkách, při kterých došlo k vyplnění jeho velké části, byla část Smíchova rozparcelována a prodána měšťanům. Za Rudolfa II. bylo zřízeno velké množství usedlostí (pro ty je Smíchov znám) a obec vzkvétala. Velkou ránou byly pro Smíchov třicetiletá válka, po které bylo celé území zdecimováno (Jungmann 2007, s. 8).

Změna pro tvář Smíchova přišla s nástupem průmyslové výroby. Počátkem 19. století se zde zakládaly továrny. Nárůst obyvatel si vyžádal novou výstavbu, rozvíjela se kultura a sociální péče. Koncem 19. století se začala rozšiřovat bloková zástavba kolem nábřeží. To zapříčinilo zánik některých usedlostí. Mnohé se naštěstí dochovaly do současnosti například usedlosti Nikolajka, Bertramka a Cihlářka. Smíchovská výstavba byla ve stylu klasicismu a novorenesance, začátkem 20. století výstavbu ovládla secese (secesní villy na Václavce) (Jungmann 2007, s. 8-9, s. 154-165).

1842

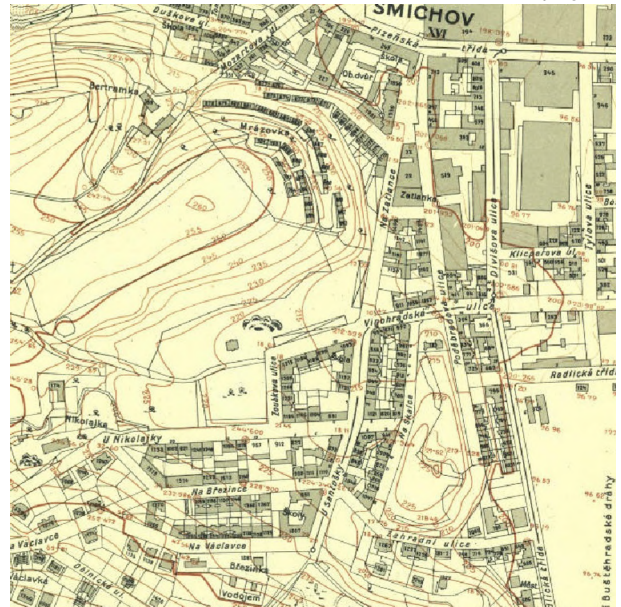

1884

1909-14

1920-24

Vývoj
(Zdroj: Geoport Praha.cz)

1945

1975

1996

2019

Vývoj
(Zdroj: Geoportalpraha.cz)

Z rozvojem průmyslu souvisí výstavba dělnických kolonií. Na stráni kopce Mrázovka byly koncem 19. století postaveny čtyři obloukové ulice s jednopatrovými dvojdomky. Ty byly v roce 1981 zbořeny, ale stopy po jejich přítomnosti na místě zůstávají, příkladem mohou být dochované schody při vstupu do parku Mrázovka (Jungmann 2007, s. 136-137).

Smíchov byl od historického jádra Prahy oddělen hradbami se spojující Újezdskou branou až do konce 19. století. V roce 1922 byl Smíchov připojen k Velké Praze. I když byl součástí Prahy šlo stále o svébytné město s historickým jádrem kolem Arbesova náměstí a křižovatky Anděl.

Smíchov se za poslední desetiletí proměnil, z dělnického předměstí se stal živým centrem. Vybudováním metra se přiblížil pražskému centru. Výraznou změnou bylo pro Smíchov otevření administrativního komplexu Zlatý Anděl a sousedního OC Nový Smíchov. Vzhledem k tomu, že se Smíchov stal žádanou lokalitou pro bydlení, bylo v nedávné době dokončeno několik developerských projektů (Rezidence Park Nikolajka, Rezidence Na Bertramce či Rezidence Malvazinky).

V současné době se zde plánuje rozsáhlý projekt s názvem Smíchov City, který vzniká na místě nevyužívaného nákladového nádraží.

Místo

Na řešeném území je v současnosti placené parkoviště. V územním plánu je území označeno jako OV, tedy všeobecně obytný. Jeho vlastníkem je developerská společnost CENTRAL GROUP, která se snažila získat územní rozhodnutí. Je tedy jen otázka času než bude pozemek zastavěn.

V minulosti byly na řešeném území jen dočasné stavby, jako skladovací prostory a různé dílny. Po těch jsou na řešeném území stále stopy.

Na území byly ve státním regulačním plánu z roku 1920 navrhovány viladomy. Viladomy byly navrhovány také na sousední pozemky v ulici Ostrovského, kde jsou nyní obytné bloky od ateliéru KNK.

Dle mého názoru jde o velmi hodnotné území, pro své jedinečné umístění na rozhraní města/přírody či „klasické“ blokové zástavby / vilové zástavby a může tak nabídnout nadstandardní bydlení.

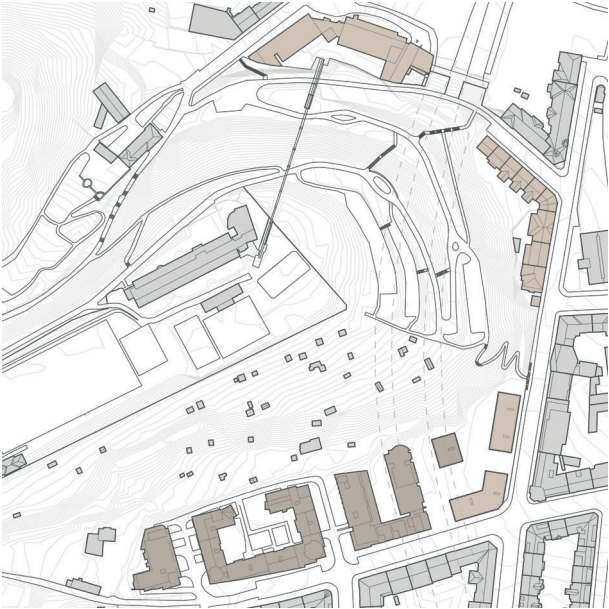

Místo
1 : 1 000

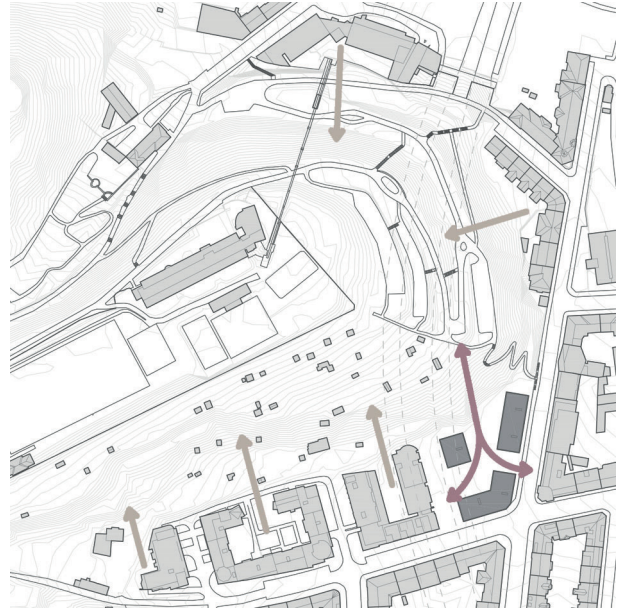
Návrh

Koncept

Na základě provedených analýz řešeného území a na základě diplomního semináře, který se zabývá urbánním blokem - domovním blokem - prolukou, bylo možné stanovit koncept řešení daného území.

„opevnění“ kopce

otevření bloku do zeleně

uliční linie

Průvodní zpráva

Okolí kopce Mrázovka nám ukazuje dvě podoby Smíchova - v dolní části, která navazuje na historické jádro města, má podobu honosných činžovních domů v historizujícím či secesním stylu a v horní části přechází do vznešené vilové čtvrti s viničními usedlostmi.

Řešené území se nachází na rozhraní činžovních domů / vil a města/parku. Ze severu se území otevírá k parku, směrem na západ se obrací k novodobé zástavbě, která se stoupajícím terénem navazuje na vilovou čtvrt. Z jihovýchodu se území obrací ke kompaktní činžovní zástavbě. Na východní straně území je terénní rozdíl kopce k ulici Na Zatlance řešen vysokou zdí z kyklopského zdiva.

Architektonicko - urbanistické řešení

Zeď z kyklopského zdiva v návrhu zachovávám a dále s ní pracuji. Tvoří linii ulice Na Zatlance a jsou jí vedeny vstupy a vjezd do podzemních garáží. Nad zdí navrhují rozčleněný domovní blok, ten od hrany zdi uskakuje, čímž pokračuje v linii ulice U Santošky a dává tak vzniknout terasám nad garážemi. Domovní blok navazuje na blokovou strukturu okolní zástavby a společně se zdí dotváří „opevnění“ kopce Mrázovka. Průhledy mezi domovním blokem pak umožňují prosvětlit vnitřní zahradu a prostoupit zeleň kopce (také za pomoci teras nad garážemi) až do kompaktních ulic a nepřipraví okolí o hodnotu celé oblasti.

Domovní blok je tvořen třemi objekty, ty se programově řídí územním plánem. Navrhují tři bytové domy o 4 až 6 nadzemních podlažích a 2 podzemních podlaží. Objekty mají hlavní vstupy přístupné z vnitřní zahrady, do které se vstupuje skrze hlídání průchod s brankou z ulice Ostrovského.

Společná zahrada uvnitř bloku je přístupná všem obyvatelům domů. Do této zahrady jsou otevřeny předzahrádky, jejichž rozhraní se společnou zahradou je řešeno pomocí zídek, plotů (inspirujících se v blízkém okolí) a zeleně. Vstup ze zahrady do parku Mrázovka je umožněn pomocí pěší cesty ve svahu.

Návrh vychází z uspořádání a charakteru stávající okolní zástavby. Byty při uliční fasádě mají pouze lodžie, zatímco fasády do zahrady jsou uvolněnější s balkony.

Dispoziční řešení

Podzemní garáže jsou umístěné pod domy a zahradou při ulici Na Zatlance a jsou napojeny na vertikální komunikační jádra domů, včetně domů pod jejichž částmi vede východní tubus tunelu Mrázovka. Jsou řešeny principem ramp na půl podlaží. Do garáží se najíždí přímo z terénu z ulice Na Zatlance a jejich vjezd je veden skrz zeď z kyklopského zdiva. V podzemních podlažích jsou vedle parkovacích stání (celkem 92) umístěny sklepní kóje (celkem 87), skladovací místnosti a technické místnosti.

V prvním nadzemním podlaží se vedle vstupů do domů nachází (při ulici Ostrovského) prostory k pronájmu a společenské místnosti pro obyvatele domu. Většinu plochy domů tvoří byty. Vertikální komunikační prostory jsou umístěny na severní fasádě či fasádě směrem do ulice Na Zatlance, což umožňuje jejich přirozené osvětlení a větrání.

Základním kritériem bytů bylo mít co nejvíce bytů orientovaných na dvě světové strany strany, tedy byty příčné či byty nárožní. Princip příčných bytů je založen na průhledu celým bytem skrz obytný prostor, který je zakončen lodžii/balkonem, kdy konceptem je propojení ulice a zahrady. Nárožní byty mají obytný prostor umístěn vždy na samém nároží, toto umístění umožňuje orientaci na různé světové strany a různé pohledy ulice/zahrada. Navrženy jsou byty od menších pro páry a jednotlivce (2+kk, 2+1), po rodinné byty (3+kk až 4+1), které mohou nabídnout alternativu k rodinnému domu. Větší byty jsou umísťovány do přízemí s možností předzahrádky a do posledních podlaží. Navržené řešení umožňuje varianty bytů.

Konstrukční a materiálové řešení

Jednotlivé objekty jsou propojeny na úrovni podzemních podlaží hromadnými garážemi. Konstrukční systém je kombinovaný příčně orientovaný (v nadzemních podlaží stěnový s kombinací sloupového v podzemních podlaží), vycházející z modulu

2,7m. Obvodové zdi jsou ze železobetonu a jsou zatepleny minerálními deskami s vnější povrchovou vrstvou z hrubé omítky. Okenní rámy jsou dřevěné s dvojsklem opatřené bílým lakem.

Byty

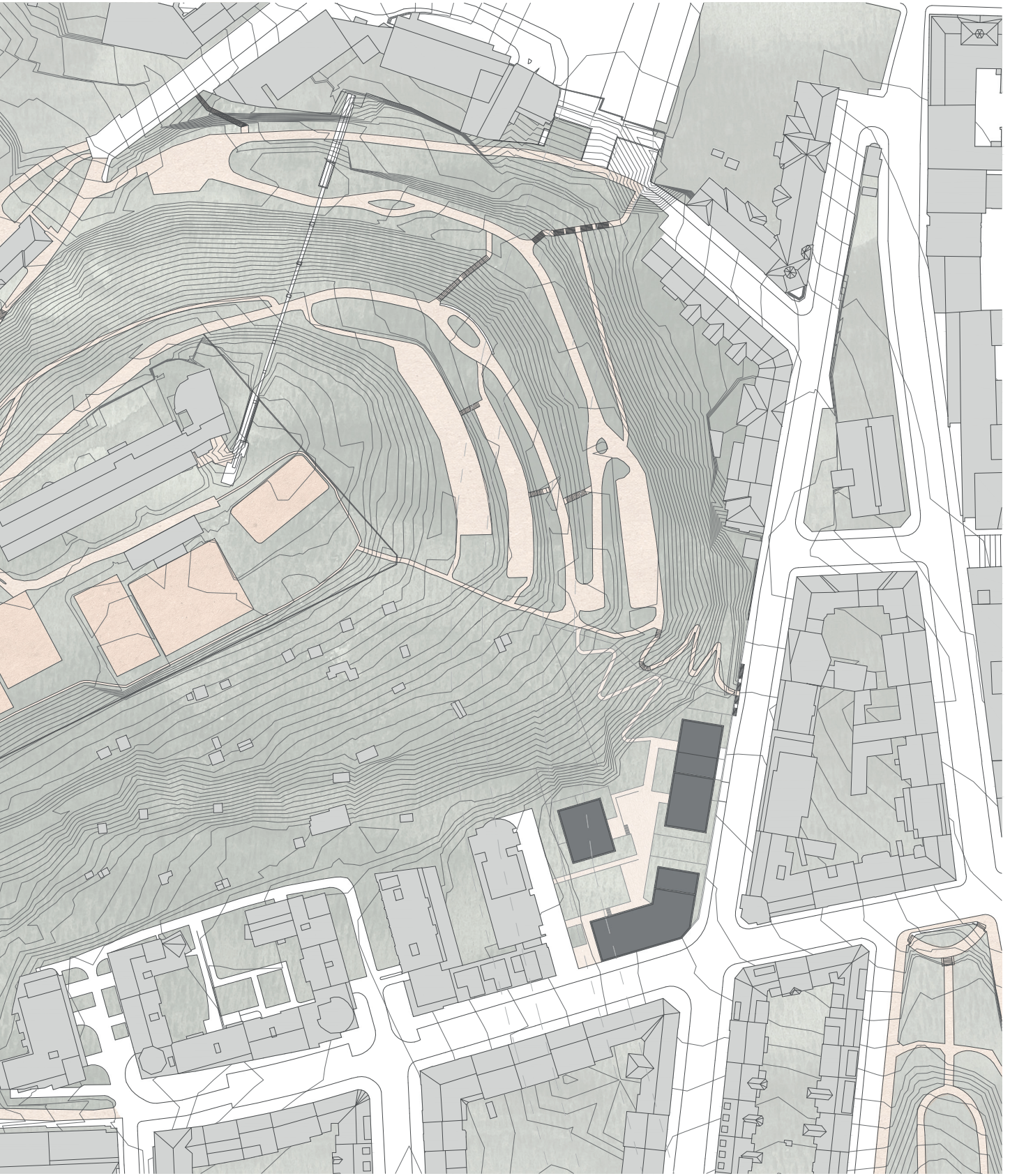
2+kk	50-64m ²	18
2+1	79-83m ²	2
3+kk	85-96m ²	23
3+1	98-117m ²	18
4+kk	113-120m ²	7
4+1	125-140m ²	6
		Σ= 74

prostory k pronájmu 120m²

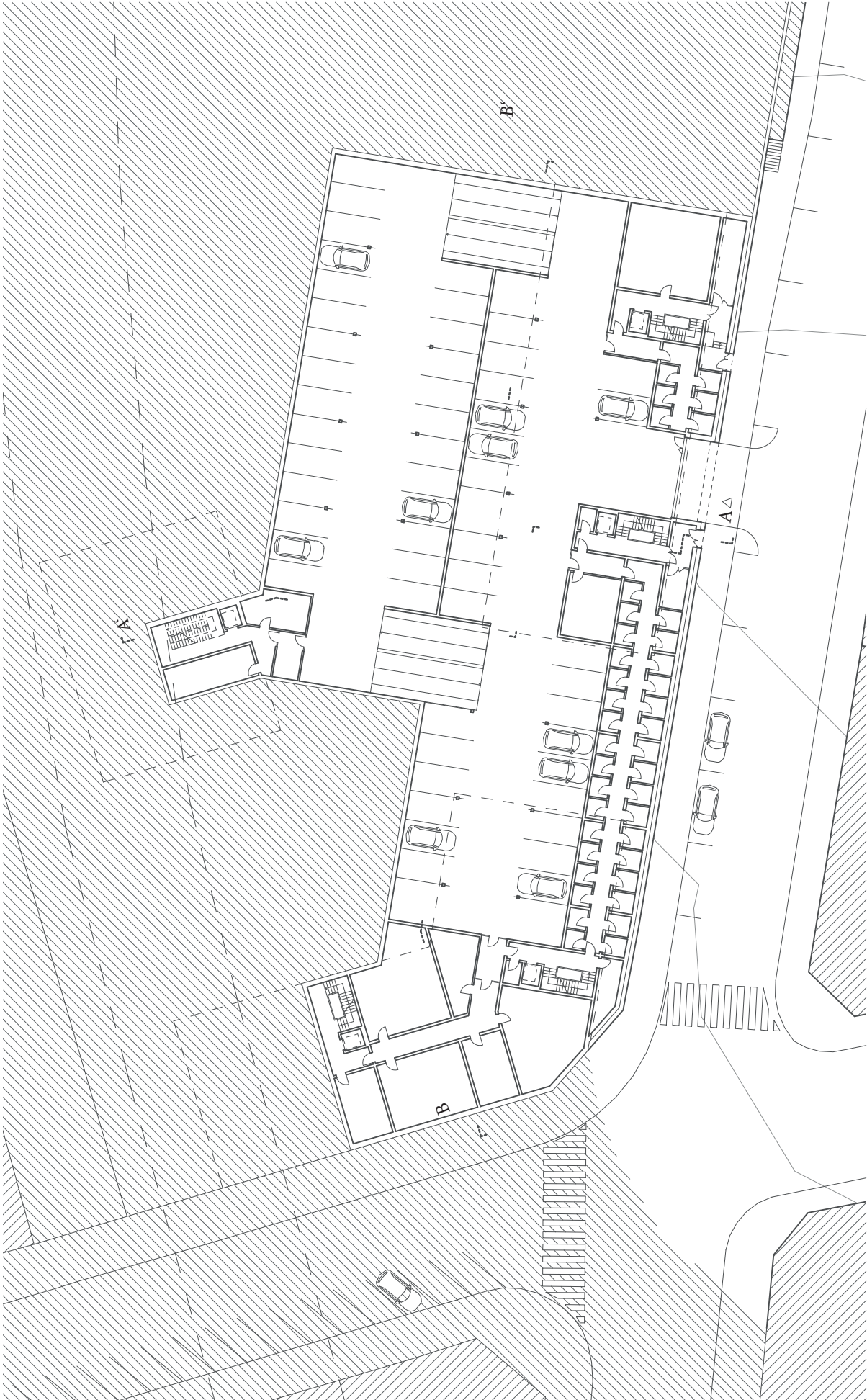
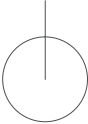
parkovací stání: 92ks
sklepní kóje: 87ks

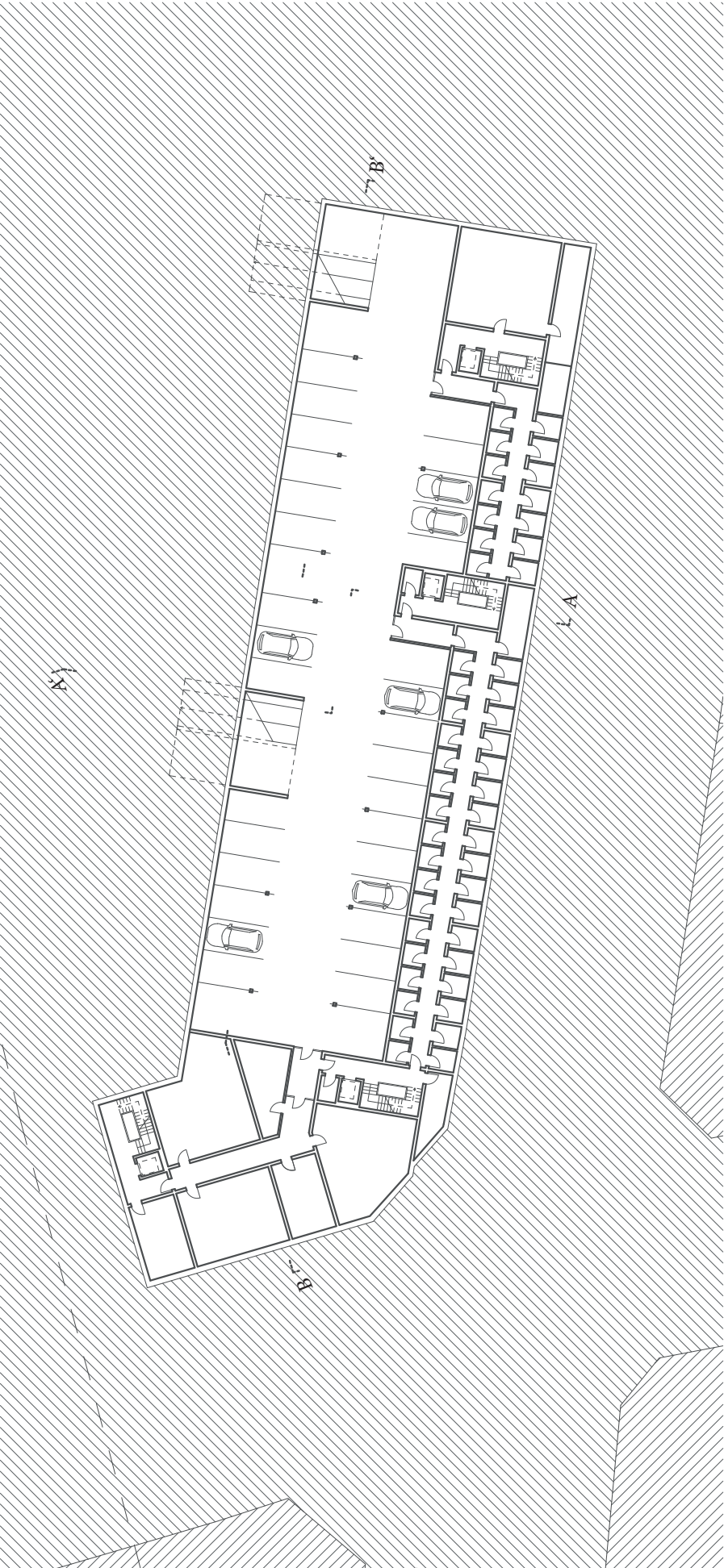
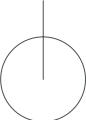
širší vztahy | 1: 2 000

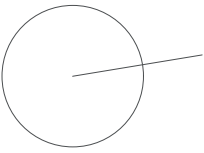

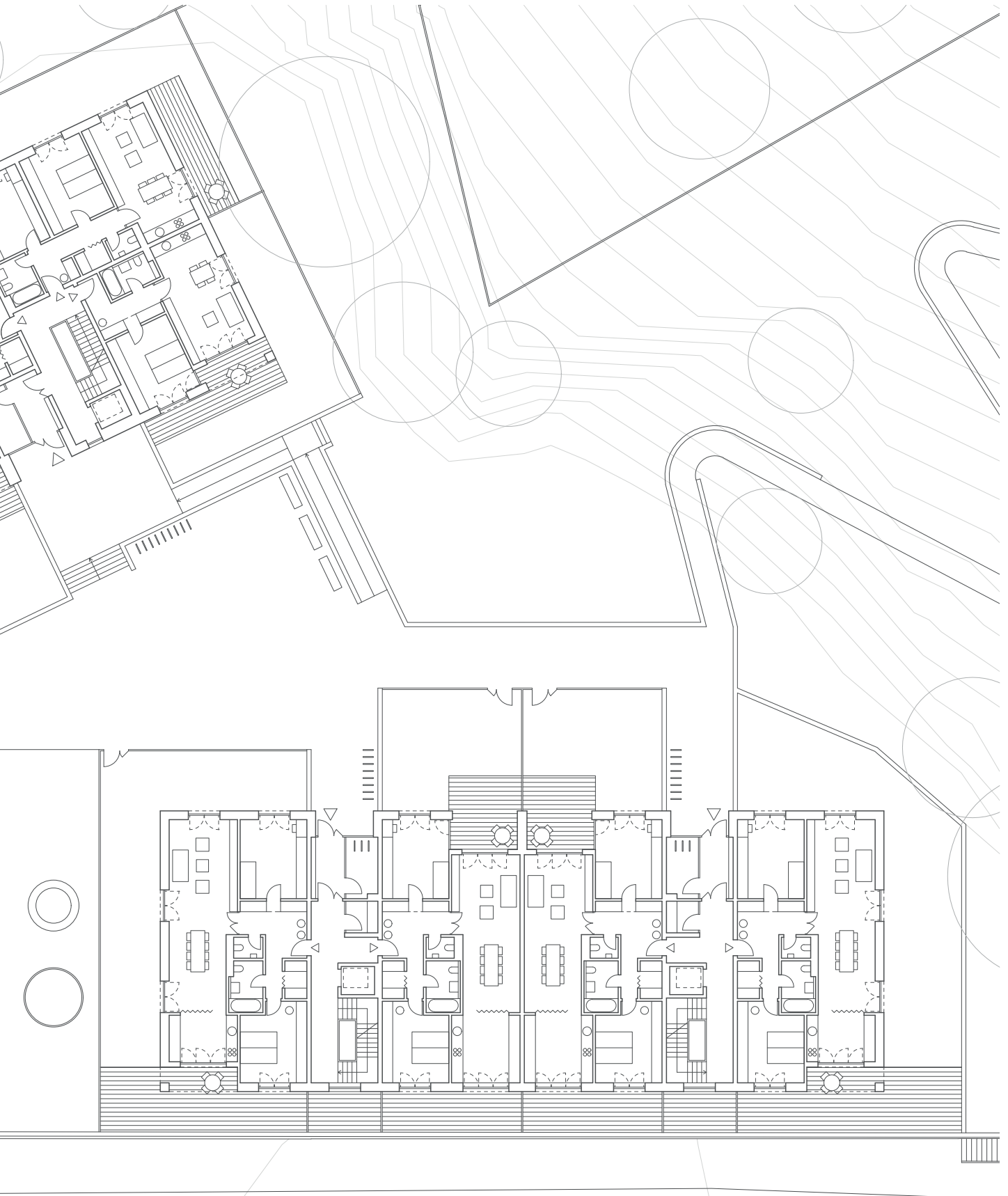

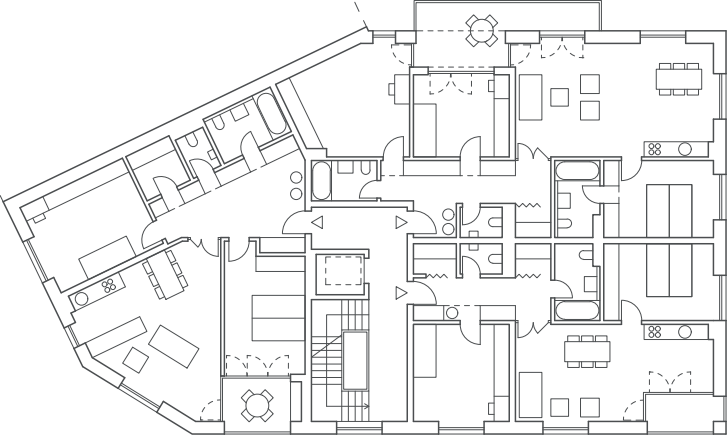
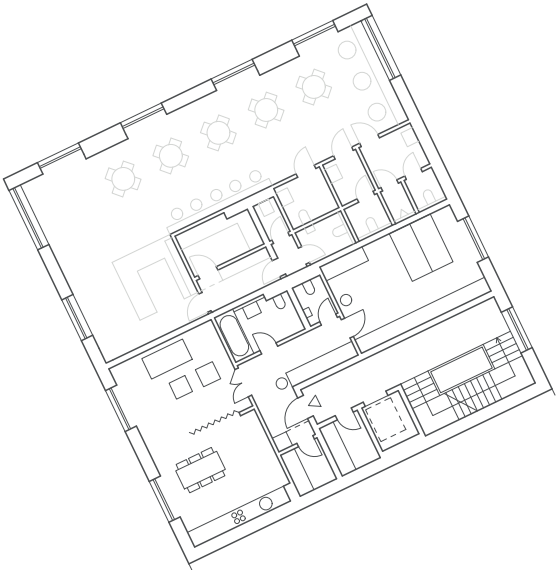
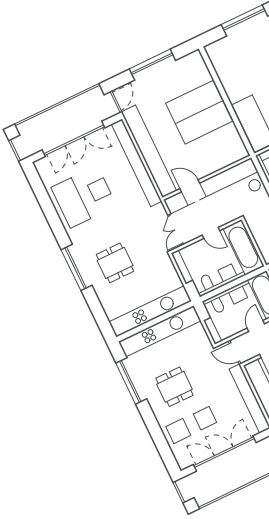
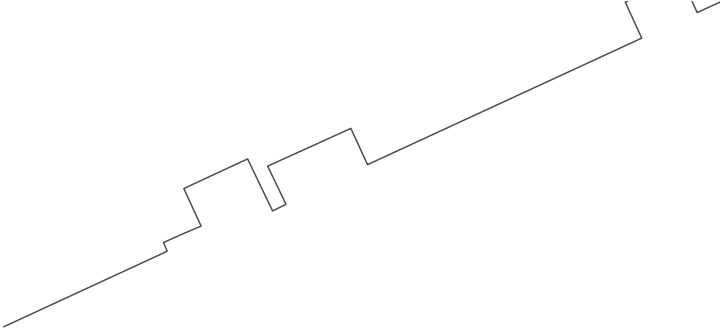
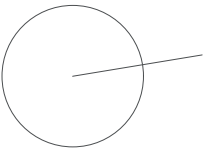

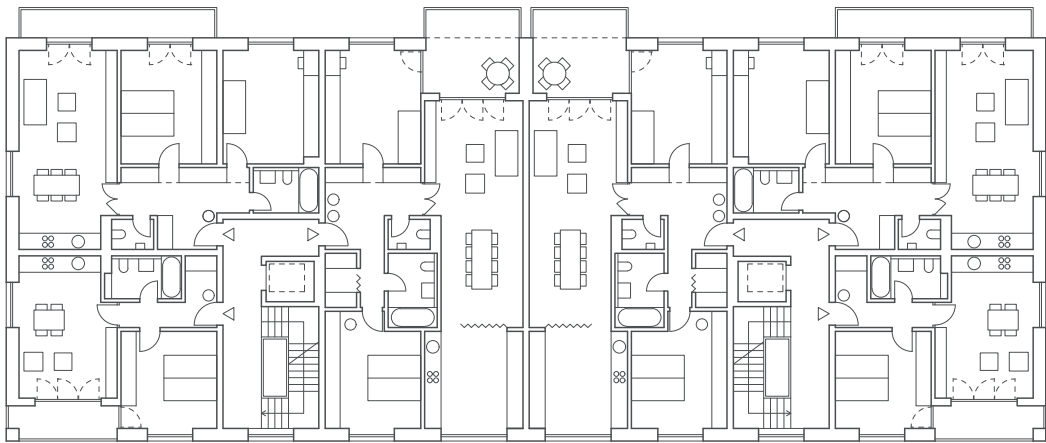
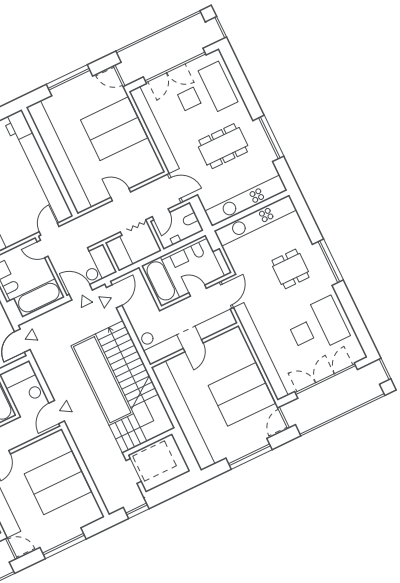

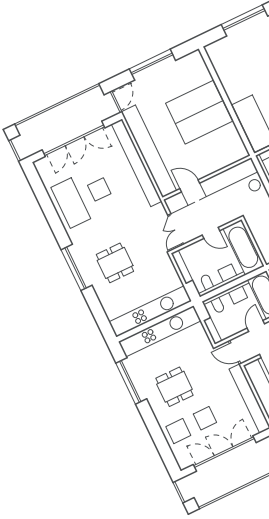
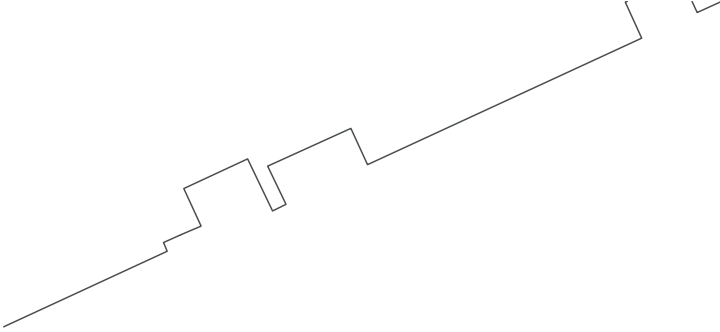
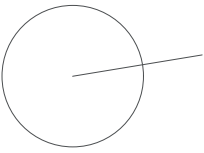

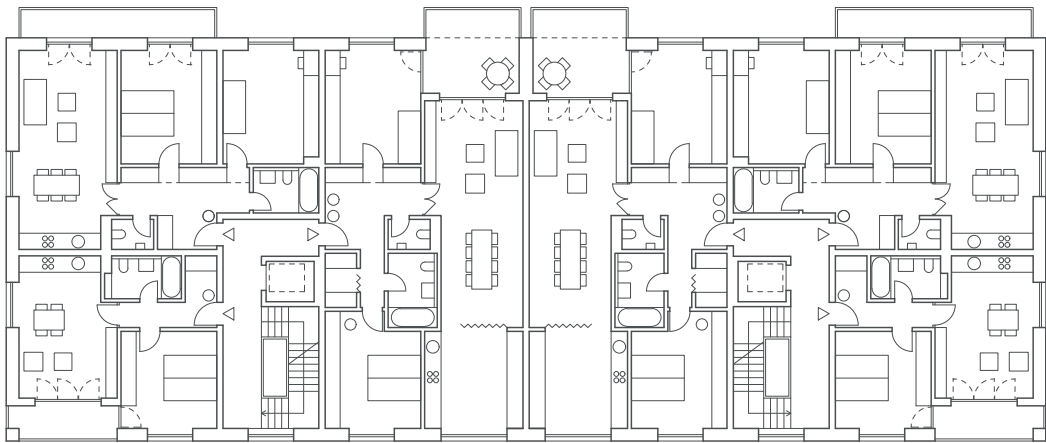
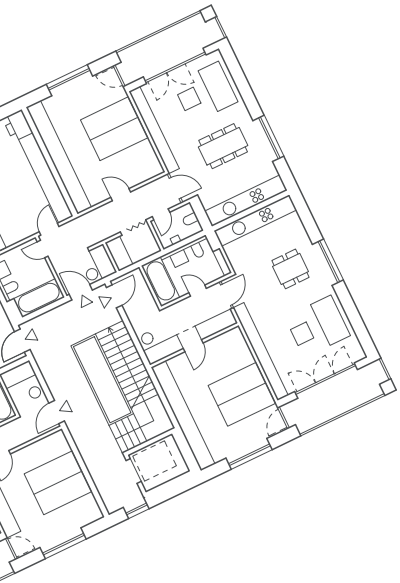

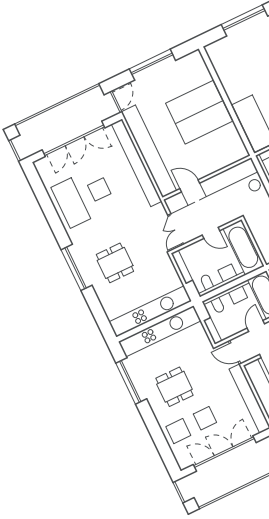
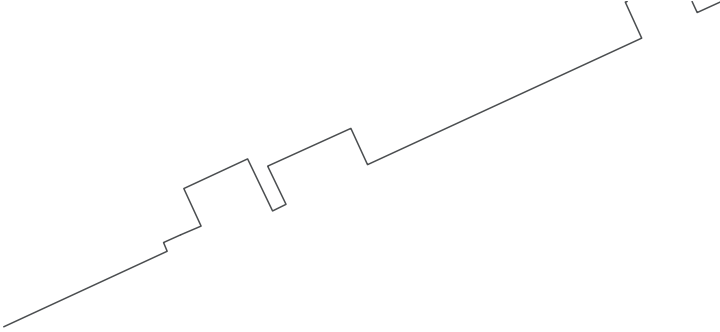
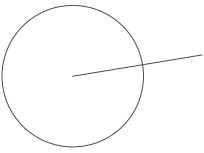

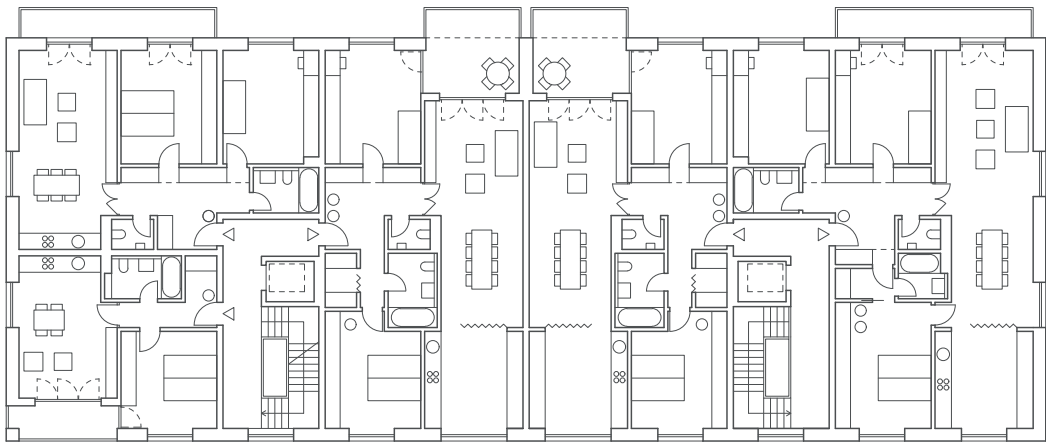
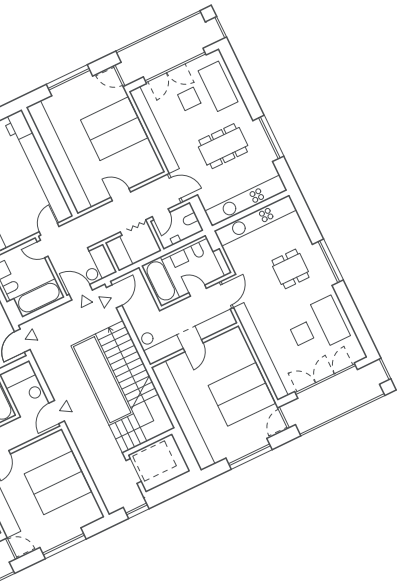

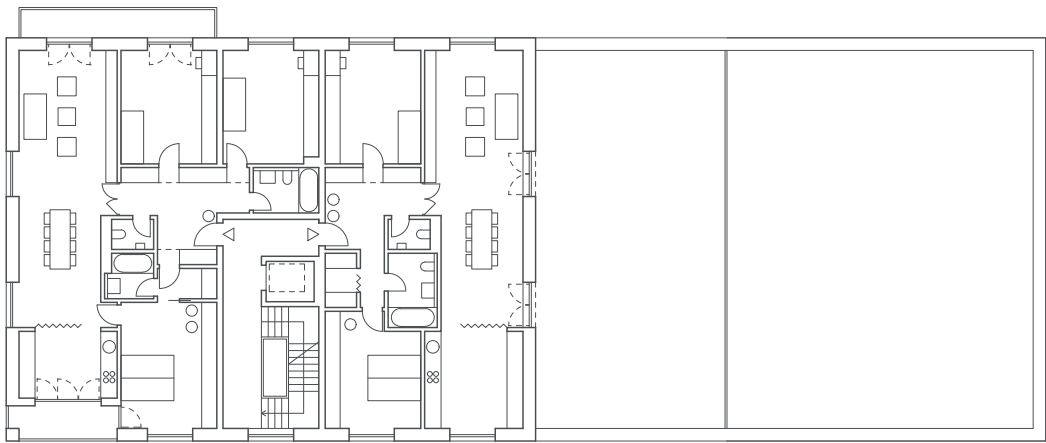
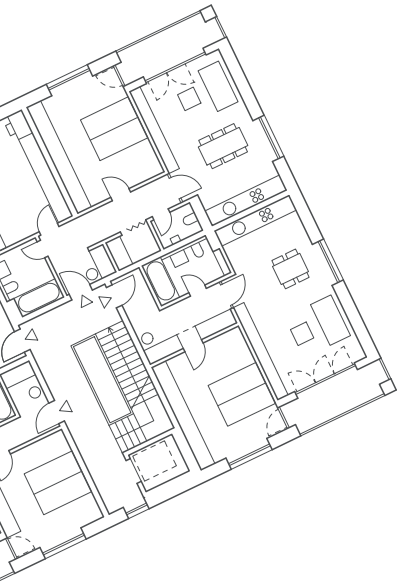

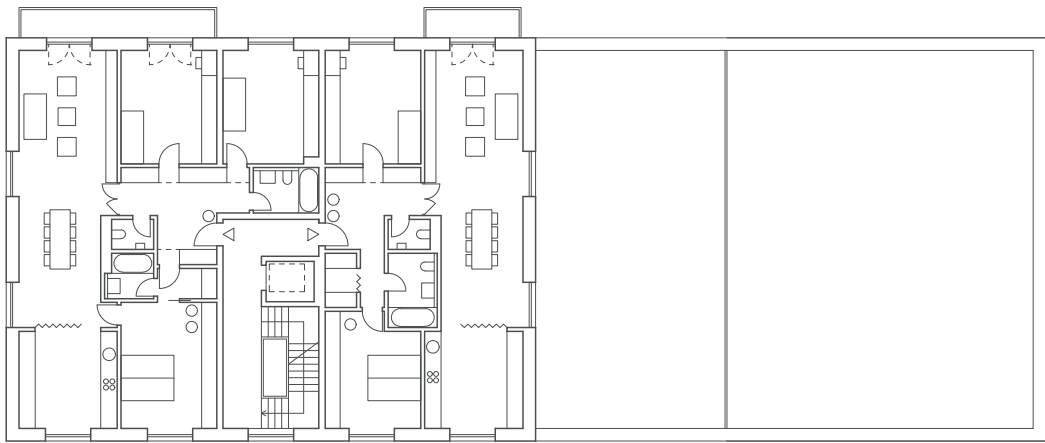
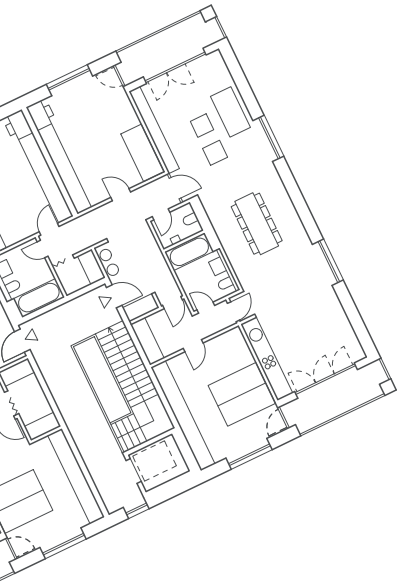

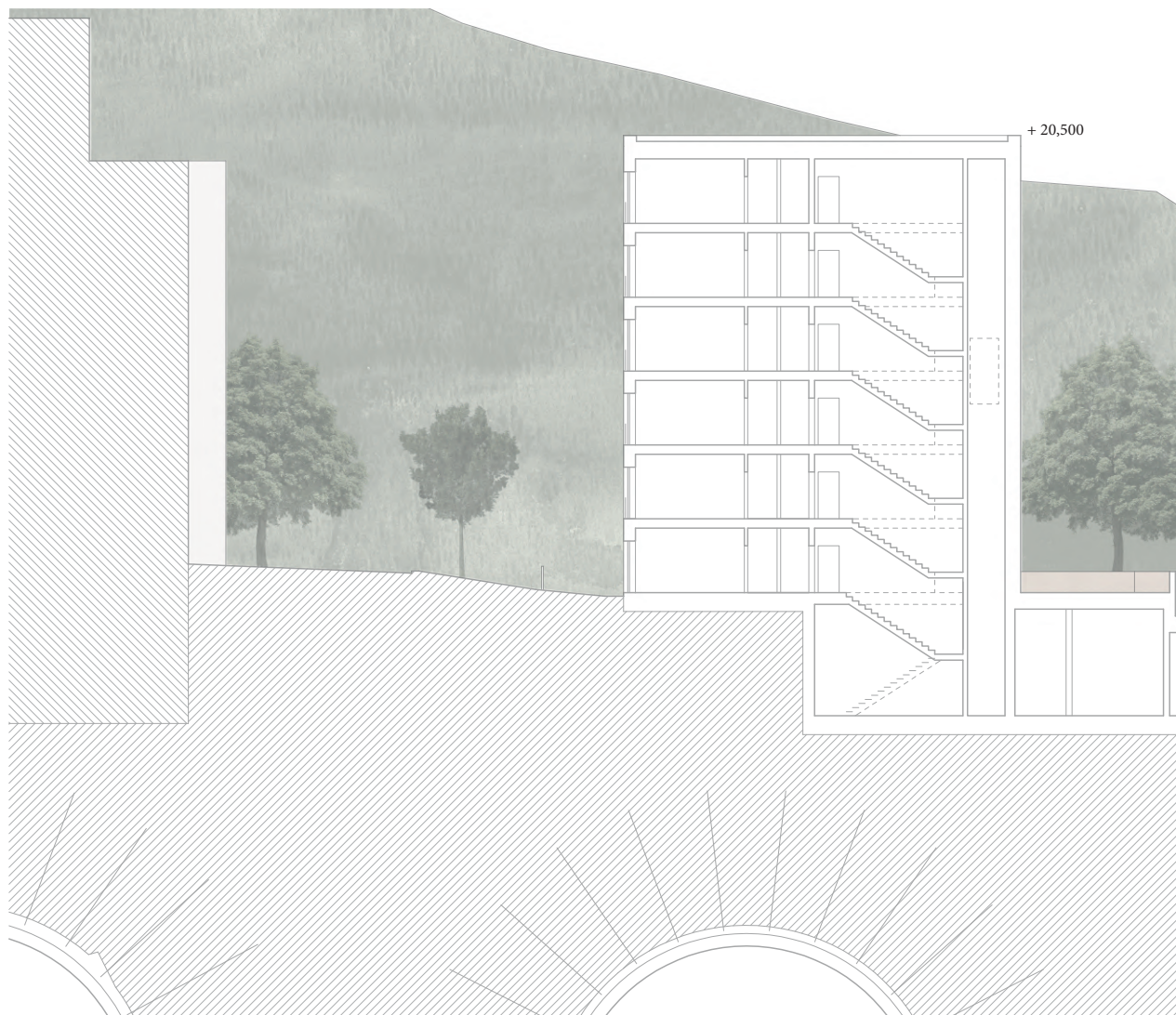

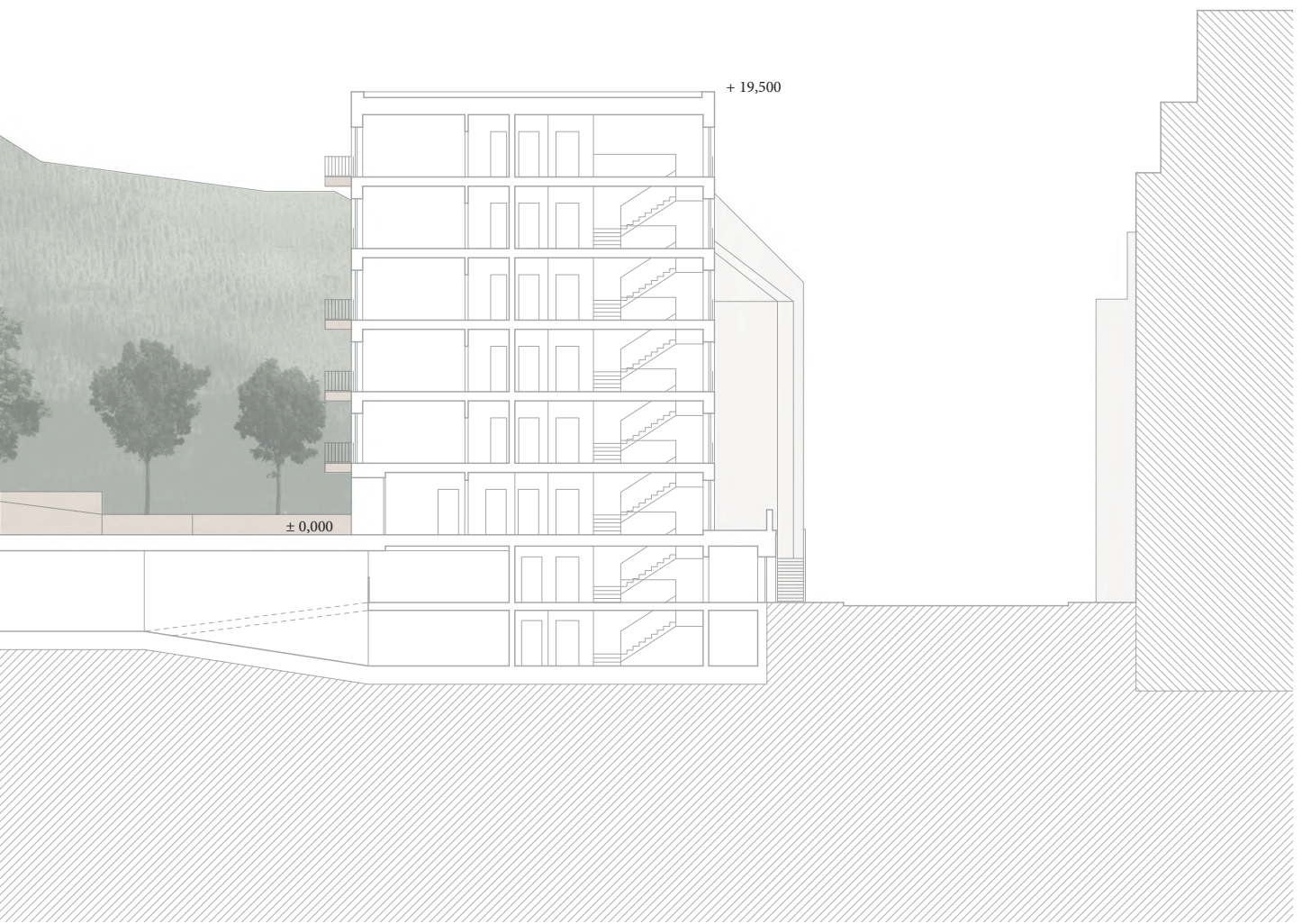

příčný řez A-A' | 1: 300

řezopohled zahradou B-B' | 1: 300

pohled jižní z ulice Ostrovského | 1: 300

pohled východní z ulice Na Zatlance | 1: 300

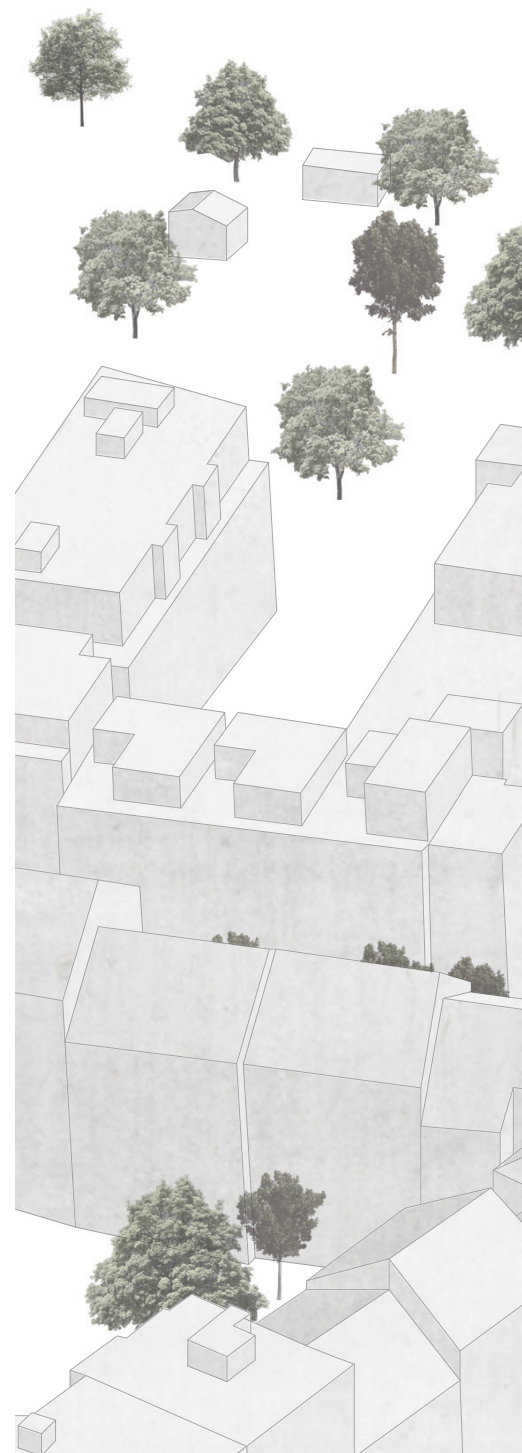

detail | 1: 100

nadhledová vizualizace

vizualizace z pohledu člověka - nároží

vizualizace z pohledu člověka - průchod

Závěr

Cílem diplomové práce bylo vhodné doplnění stávající městské struktury při křížení ulic Na Zatlance a Ostrovského.

Diplomová práce navrhla v řešeném území nový rozčleněný domovní blok složený z bytových domů, který společně s původní zdí z kyklopského zdiva vytvořil pevnou uliční frontu, navazuje na blokovou strukturu okolní zástavby a dotváří „opevnění“ kopce Mrázovka. Průhledy mezi blokem pak umožňují prostoupit zeleň kopce až do kompaktních ulic a nepřipraví tak okolí o hodnotu celé oblasti.

Děkuji Janu Sedlákovu a Ivanu Hnízdilovi za vedení této práce a studium v ateliéru.

Děkuji Petru Kordovskému za poskytnutí informací a podkladů k území.

Děkuji rodině a Vítovi za podporu při studiu.

Zdroje

Knižní:

JEHLÍK, Jan. Rukověť urbanismu. 2. vyd. Praha: Ausdruck Books, 2008. ISBN 978-80-270-4920-2.

JUNGMANN, Jan. Smíchov: město za Újezdskou branou. Praha: Muzeum hlavního města Prahy, 2007. ISBN 978-80-85394-56-6.

KOHOUT, Michal; TICHÝ, David; TITTL, Filip. Hromadné bydlení - systematika prostorových typů. Praha: Fakulta architektury ČVUT v Praze, 2015. ISBN 978-80-01-05848-0

Web:

RYSKA, Petr. U Nikolajky. In: *Prahaneznama.cz* [online]. 2014 [cit. 2020-05-11].

©Praha Neznámá s.r.o., 2020. Dostupné z: <https://www.prahaneznama.cz/praha-5/smichov/u-nikolajky/>

Mapové:

GeoportalPraha.cz [online][cit. 2020-04-03]. © Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy, Dostupné z: <https://www.geoportalpraha.cz/cs/mapy/mapa-online#.Ww6MQ58zZPY>